

The Czech Republic Review

Background of the Czech Politics
Volume 1, Number 2, October/November 2012

Česká politika – říjen/listopad 2012

Nejvýznamnější události v české politice se týkají především utlumování vnitřního boje v ODS a jeho odrazu na stabilitě vládní koalice.

Vnitřní boj v ODS

Autor: Martin Laryš

ODS se podařilo zdiskreditovat se na celostátní i regionální úrovni ještě před krajskými volbami. Situace pomalu směřovala k výměně Petra Nečase na postu předsedy ODS a pádu vlády, nicméně na poslední chvíli se podařilo tyto tendence zvrátit. Inciátorem chaosu bylo zejména rozštěpení uvnitř ODS, což mělo pochopitelně dopad i na stabilitu celé vládní koalice. U různých skupin napříč ODS vládla z různých důvodů téměř univerzální nepokojenost se svým předsedou Nečasem. Ale nakonec se ukázalo, že právě Nečas je jediný, kdo

dokáže tuto politickou stranu řídit a vést. To si uvědomily i skupiny nespokojenců, protože nikomu z nich se nechtělo převzít otěže po neoblíbeném předsedovi. Do čela „vzpoury“ se nikdo důvěryhodný nepostavil a tak byla postupně určena ke svému zániku. Na kongresu ODS byl z nouze rebelů postaven jako Nečasův protikandidát Ivan Fuksa, ale jediný, kdo měl zázemí na boj o post předsedy, byl Martin Kuba. Ten ovšem zřejmě nechtěl zahájit kariéru předsedy ODS s puncem pučisty a následně prohrát předčasné parlamentní volby.

Ministři ODS pochopili, že kdyby sesadili Nečase, nejspíše by přišli o svá místa a vládní koalice by se rozpadla, na čemž by nejvíce tržili oni sami a jejich zákulisní spojenci. Prezident Václav Klaus rychleji než ostatní pochopil, že plán na svržení Nečase nevyjde a jako jeden z prvních se stáhl do zákulisí a zametl jakékoliv náznaky, poukazující na jeho roli spoluarchitekta vnitrostranické krize.

S ohledem na výsledky kongresu ODS by se dalo konstatovat, že hlavním vítězem tohoto kongresu je ministr Martin Kuba, místopředseda ODS, který dostal více hlasů než Nečas, který byl víceméně poražen, ovšem nikoliv zdrcujícím způsobem (minulý kongres Nečas bez problémů ovládl, nyní byl rád, že jej vůbec „přežil“). Na loajalitu svých místopředsedů Nečas do budoucna spoléhat nemůže, zatímco schopní politici jako Kuba budou mezitím nabírat zkušenosti s centrálním řízením strany. Vedení ODS se zachovalo pudově a z výkonné rady (která má klíčovou rozhodovací pravomoc) byla odstraněna většina zdiskreditovaných jmen (Tluchoř ad.) a znatelně se ozdravila.

V radě tak zůstali politici, kteří prozatím nebyli předmětem skandálů. Tvrdé jádro rebelů uvnitř ODS bylo poraženo a ostatní, kteří zastávali pozici pozorovatelů zájmových skupin, včas přešli na Nečasovu stranu. ODS díky tomu v současnosti zažívá období nečekané stability (i v rámci poslaneckého klubu). Kromě toho existují stále častější signály, že zlatá éra „kmotrů“ pomalu ustupuje a někteří z nich postupně ztrácejí svůj vliv.

Dohoda v rámci vládní koalice

Autor: Martin Laryš

Nastolení vnitřní stability uvnitř ODS učinila dojem na představitele vládní koalice a díky tomu došlo k dohodě ohledně klíčových zákonů včetně církevních restitucí (i navzdory původnímu odporu LIDEM). V průběhu roku se parlamentní většina stále ztenčovala z původních 118 poslanců, až hrozilo přehlasování opozicí. Po kongresu ODS se ale ukázala vnitřní síla životaschopnosti vládní koalice a parlamentní většina se

nyní ustálila na úrovni 102 – 104 mandátů, jelikož se generují poslanci, kteří zpětně nabalují hlasy koaliční většiny. Značně se tím posílila šance, že volby se budou konat až v řádném termínu v roce 2014 a sama koalice se nyní odráží ode dna, ke kterému se (i díky očekávaně špatným výsledkům v krajských volbách) nezadržitelně blížila. Příští týdny a měsíce se budou nejspíše nést ve znamení relativní stability, která ale může být ohrožena zejména efektivní činností státního zastupitelství a pravděpodobností vypuknutí nových skandálů a soudních stíhání, které by se teoreticky mohly dotknout prakticky kohokoliv z řad poslanců či ministrů současné vládní koalice.